

Covid-19 och kinesisk medicin i Kina. En rapport.

Av Peter Torssell

Här är en rapport om hur man har behandlat Covid-19 med kinesisk medicin i Kina. Många kommer bli förvånade eftersom man inte hör någonting om detta i Västerländsk media. Denna artikel är främst en sammanfattning utifrån en artikel, "The role of Chinese medicine in treating and preventing Covid-19 in Hubei, China" skriven av Shelley Ochs och Thomas Avery Garran.

Vad hände i början?

23 januari 2020 gjorde man en Lockdown i Wuhan i Hubei-provinsen, Kina då man insåg att ett nytt virus spreds snabbt och många blev allvarligt sjuka.

Man insåg graden av allvar för landet och började snart bygga flera provisoriska fältsjukhus för att kunna ta hand om det stora antalet patienter som sökte vård. Man mobiliserade vårdpersonal från hela landet, s k Baiyi tianshi, "änglar i vita rockar". Det handlade om 42600 personer varav 4900 arbetade med kinesisk medicin. I Kina är man mycket pragmatisk och för att behandla och rädda liv använder man all kunskap som potentiellt kan hjälpa. Det blir västerländsk medicin, den som vi känner till på svenska sjukhus och fler metoder (tillgängliga i Väst) som vi inte accepterar å ena sidan och kinesisk medicin å andra sidan. När 70000 patienter fått diagnosen Covid-19 hade drygt 90% använt kinesisk medicin i någon form.

Man har cirka 2000 års erfarenhet av att behandla olika epidemier i Kina där man dokumenterat användningen av kinesisk medicin vid 352 olika epidemier. Kinesisk örtmedicin och andra traditionella behandlingsmetoder har använts i behandling av smittsamma sjukdomar som kolera, smittkoppor, meningit, japansk encefalit, influensa A och senast SARS och fågelinfluensan.

Man valde ut fem personer som fick leda olika grupper i behandlingen av Covid19. Det var erkänt skickliga läkare inom kinesisk medicin som fick leda National Steering committee and Chinese Medicine Treatment Expert Group. Dr Zhang Boli, från Tianjin university, Dr Liu Qingquan från Beijing, Dr Tong Xiaolin, Dr Huang Luqi och Dr Zhang Zhongde. Med dessa läkare fanns en gedigen erfarenhet och kunnande gällande allt från Denguefeber, Ebola, SARS, MERS till metabola sjukdomar, kardiovaskulära sjukdomar, stroke etc. Deras kliniska erfarenheter med Covid19 ledde till olika nationella riktlinjer för hur det diagnostiseras och behandlas med kinesisk medicin. Vid oktober 2020 hade den 9:e uppdaterade upplagan kommit ut. Den var tänkt som kunskapskälla till alla läkare i Kina för att förebygga och behandla i alla stadier av sjukdomen.

Resultat

Zhang Bolis grupp hade 10 mars 2020 behandlat 564 patienter. Ingen patient utvecklade allvarlig sjukdom. Ingen i personalen blev sjuka då de också använde kinesisk örtmedicin. I en jämförelse var detta mycket bra resultat. Det vanligaste örtreceptet som användes var "Xuanfei baidu fang" (skingra lungan bekämpa toxin receptet) (1). Detta recept modifierades beroende på patient och är i sig en kombination av klassiska örtrecept. Intressant nog finns en del örter med som vi känner igen i Väst.

Tong Xiaolins grupp arbetade i Wuchang-distriktet i Wuhan och blev känd för Wuchang-modellen i sin behandling. När hans grupp behandlat 50000 människor så baserades det på vissa kända örtrecept med modifikationer. Man kallade receptet "Wuhan yihao fang" (Wuhan recept 1) som sedan modifierades (2). Man gjorde en observationsstudie på 721 patienter och visade på signifikanta resultat. Ingen patient utvecklade svår Covid19.

Det är svårt att göra strikt vetenskapliga studier i dessa skeden och speciellt gäller det de som vårdas på intensivvårdsavdelningarna, bland annat av etiska skäl. En studie jämförde 484 fall som fick örtavkok med 178 fall som låg på västerländsk medicinsk avdelning. AV totalt 71 som dog låg 15 stycken på den kinesisk medicinska avdelningen och resterande 56 låg på den andra avdelningen. Man drog slutsatsen att kinesisk medicin kan minska risken för död med 87,7%.

På intensivvårdsavdelningarna använde man respiratorer, antiinflammatoriska läkemedel etc men om det inte hjälpte, märkte man att kinesisk örtmedicin eller akupunktur kunde rädda liv. Zhang Boli skrev om fyra sådana områden där kinesisk medicin spelade roll. 1. När syremättnaden blev otillräcklig kunde man injicera "Shengmai jing" (stärka pulsen medlet) (3) eller Ginseng som kunde hjälpa snabbt. 2. När inflammationen i lungorna inte kunde kontrolleras, kunde formler användas som lugnar hetta och toxiner, vilka kunde hjälpa. 3. När patienter hade cytokinstorm med minskad andning, kunde man injicera "Xuebi jing" (blod rensar medlet) (4). När andningen inte synkroniserade med respiratorerna ges muskelavslappnande medel, men detta kan göra att buken sväller vilket i sin tur hindrar andningen. "Da chengqi tang" (5) gavs då antingen oralt eller intravenöst.

Läkare som Zhang Boli diskuterar hur kliniskt effektiv kinesisk medicin har varit och beklagar att endast RCT, randomiserade kliniska studier, anses vetenskapliga nog för att validera detta sätt att behandla. Detta är förmodligen det största hindret för att man ska kunna använda detta i Väst (6). När Lopez et al gjorde en sammanfattning av det internationella läget i juli 2020 kunde man bara hitta två länder som godkände kinesisk medicin i behandlingen av Covid-19, baserat på expertisens konsensus.

Epilog

I Västvärlden valde man att vänta på vacciner, vilka sedan godkändes för "Emergency use" 31/12-2020 av WHO. Hade det inte varit en bra idé att göra detsamma för kinesisk medicin? Och redan 8 månader innan dess med tanke på den internationella krisen, med mänskligt lidande och död som pågick dag efter dag som följd av Covid-19. Det är inte för sent, men i en tid när det framstår som om inga alternativ finns till vaccinering, finns naturligtvis den kinesiska medicinen som en näst intill outsinlig källa av empirisk erfarenhet och forskning gällande Covid 19 och alla dess riskfaktorer. De erfarenheter som beskrivs i denna artikel är bara en bråkdel av de erfarenheter och forskning som görs inom Covid19 och dess behandling i Kina. De örter som nämns här är mycket kända inom kinesisk medicin och används i andra sammanhang än Covid-behandling. De används till exempel i de sammanhang som relaterar till de kända riskgrupper som man känner till som kan bli allvarligt sjuka eller dö av Covid19. Något som tidigt identifierades som riskgrupp både i Kina och resten av världen är de metabolt sjuka, d v s de med övervikt, diabetes, hypertension, hjärtkärlsjukdom etc. Flera av örterna som nämnts i denna artikel används i behandling av dessa sjukdomar.

(1) "Xuanfei baidu fang" består i grunden av sheng Mahuang, Ku Xingren, sheng Shigao, sheng Yiyiren, Cangzhu, Huoxiang, Qinghaocao, Huzhang, Mabiancao, gan Lugen, Tinglizi, Juhong, sheng Gancao. Receptet skingrar lungans qi, omvandlar fukt, klargör hetta och löser toxiner. Passar bra för medelsvår Covid19 med fukt toxiner som blockerar lungan. En del örter i receptet är intressanta för oss i Väst då vi relativt lätt kan använda dem. En ört som också är populär i Frankrike är med, Ma bian cao, Verbena officinalis. En ört som klassificeras nu i Sverige som invasiv växt som vi försöker bekämpa, Hu zhang, Parkslide, Polygonum cuspidatum. Yiyiren är Jobs tårar och är ett frö som man kan äta som gröt med många intressant effekter. Huoxiang, koreansk anisisop, är en som man kan odla i trädgården som matväxt och bladen kan användas som te.

(2) "Wuhan yihao fang" består i grunden av jiao Binglang, wei Caoguo, Houpo, Mahuang, Shigao, Qianghuo, Shengjiang, jiao Shanzha, jiao Maiya, Huoxiang, Cangzhu, sheng Baizhu, Fuling, Tinglizi, Guanzhong, Xuchangqing, Dilong. I receptet kan en del av dem poängteras vid t ex feber och då med Chaihu och Lugen. Vid svår hosta och svårt att andas kan det vara tillägg av Baibu, zhi Ziwan, Lianqiao, Xianhecao. Vid illamående, kräkningar, diarré, aptitlöshet kan det vara med chao Laifuzi, Chenpi, jiang Banxia, Huanglian, pao Jiang. Vid andfåddhet och trötthet kan det vara med Huangqi, Dangshen, Danshen, chao Baizhu, Ganjiang, Beishashen.

(3) Shengmai brukar innehålla Renshen (ginseng), Wuweizi (schizandra) och Maimendong.

(4) Xuebi jing innehåller Dang gui, Chuan xiong, Dan shen, Chi shao, och Hong hua.

(5) Da chengqi tang är ett 1700 år gammalt recept som innehåller Dahuang, Mangxiao, Houpo och Zhishi.

(6) "Current state of research about Chinese herbal medicines (CHM) for the treatment of Coronavirus Disease 2019 (Covid-19): a scoping review", Lopez Alcalde, J et al. THE JOURNAL OF ALTERNATIVE AND COMPLEMENTARY MEDICINE Volume 26, Number 7, 2020, pp. 557–570